

Trump'ın Kudüs Kararı ve Avrupa'nın Petrol Kaygısı

Ali SEMİN

Orta Doğu'nun mevcut bölgesel düzeninde; Suriye İç Savaşının büsbütün çözüme kavuşturulamamış olması, Yemen'deki iç çatışmanın şiddetlenmesi, bölgesel güç rekabeti ve etnik-mezhepsel gerilimin mevcudiyeti bölgenin kısa ve orta vadede istikrarlı olmasını güçleştirmektedir. Orta Doğu'nun varolan bu karmaşık düzenine; 6 Aralık 2017 tarihinde ABD Başkanı Donald Trump'ın Kudüs'ü İsrail'in başkenti kararını onaylaması bölgeye yeni bir ihtilaflar silsilesi eklemektedir. D.Trump'ın yersiz bu kararı her ne kadar İsrail'in lehine gibi görünse de Tel Aviv'in güvenliğini de tehlikeye atmaktadır. Gerek tarihsel gerekse konjonktürel gelişmeler açısından görece arka planda bulunan İsrail meselesi Trump'ın bu kararıyla tekrar gün ışığına çıkarılmıştır.

Tarihsel boyutta incelendiğinde; 1948-1978 arası dönemde Arap ülkeleri nezdinde Filistin-İsrail sorunu bir anlamda Arap-İsrail sorunu olarak görülmektedir. Ancak 1978 yılında Mısır ile İsrail arasında imzalanan Camp David anlaşmasının ardından Arap camiasının Filistin sorununa bakış açısı değişmiştir. Bu tarihten sonra mesele; Filistin-İsrail sorunu boyutuna indirgenmiş oldu. Buna ek olarak, Aralık 2010'da başlayan Arap isyanlarıyla birlikte Tunus, Mısır, Libya ve Yemen'de iktidarların değişmesi ve bölgesel denklemdeki gelişmeler Filistin-İsrail sorununun

arka planda tutulmasına neden olmuştur. Hatta Orta Doğu'daki Şii-Sünni olarak mezhepsel fay hattı kırılmalarının; Suudi Arabistan, Ürdün ve Bahreyn gibi ülkeler için İran'ın İsrail'den daha tehlikeli olduğu algısını da oluşturduğu söylenebilir.

Bu analizde, Trump'ın aldığı kararın arkasındaki Kudüs'ün semavi dinlerin kutsal toprağı olması boyutunun dışındaki temel faktörler incelenecektir. Ayrıca Batılı ülkelerin Trump'ın kararına verdiği tepkinin sebepleri arasında "Arapların petrol ambargosu endişesi mi var?" gibi noktalara değinilerek irdelenecektir.

Tarihsel Çerçevde Filistin-İsrail Sorunu

Orta Doğu'nun genel konjonktüründe, Arap dünyasındaki iç ve dış siyasetteki kırılmalar ile birlikte oluşan ve günümüzde Arap Birliği'nde de kendini gösteren "lidersizlik sorunu" Filistin-İsrail meselesine olumsuz manada etki etmiştir. Filistin sorunu da pek çok aşamadan geçmiş ve nitelik olarak Arap/Müslüman sorunu ikilemin-

de somut bir tanımlama getirilemeden değerlendirilmiştir. 1947 yılında Filistin Yönetimi ve Arap ülkeleri Birleşmiş Milletler (BM)'in 181 sayılı taksim kararını reddettikten sonra 1948'de Arap-İsrail Savaşı başlamış ve bu tarihten itibaren Orta Doğu'nun âdeta çözümsüz kalan önemli bölgesel sorunlarından biri olmuştur. Denilebilir ki 1947 yılındaki BM'nin aldığı taksim kararına şiddetle karşı çıkan Arap camiasının sergilediği bu tutum; Filistin sorununda İsrail'in Batı Şeria'da, Gazze'de ve Doğu Kudüs'te izlediği stratejilerine karşın Filistin'in güçsüz bir durumda kalmasına yol açmıştır.

“Orta Doğu'nun genel konjonktüründe, Arap dünyasındaki iç ve dış siyasetteki kırılmalar ile birlikte oluşan ve günümüzde Arap Birliği'nde de kendini gösteren “lidersizlik sorunu” Filistin-İsrail meselesine olumsuz manada etki etmiştir”

Bu bakımdan değerlendirildiğinde; 1948-1967 ve 1973 savaşlarında Filistin sorunu Orta Doğu'da Arap-İsrail arasında bir savaş olarak tanımlanmaktaydı. Özellikle 1967 savaşında yenilen Araplar İsrail'e karşı, Doğu Kudüs'te, Batı Şeria'da ve Gazze'de yalnızca el-Fetih ile mücadele etmiştir. Dahası Filistin sorunu Arap milliyetçiliğinin ve Pan-Arabizmin temel davası olarak nitelendirilmiştir. Öyle ki Filistin meselesi Arap liderleri tarafından bir iç politika aracı ve hatta Arap halkları üzerindeki otoriter liderlerin iktidarda uzun dönem kalmasının da bir nedeni olarak sayılabilir. 1973 yılının Ekim ayında yaşanan petrol ambargosundan sonra ise; Arap-İsrail savaşının Filistin-İsrail sorununa dönüştüğü görülmektedir.

1948 Arap-İsrail Savaşının başlamasının ardından Yaser Arafat, Filistin'de siyasi süreci başlatmıştır. Arafat, Filistinlilerin İsrail'e karşı direniş göstermesi hedefiyle iki önemli adım atmıştır. İlk adım, El-Fetih Hareketi'nin kurulması ve Filistin sorununun uluslararası camiada tartışılmasını sağlanmasıdır. İkincisi adım ise, 1964 yılında Filistin Ulusal Konseyi'nin toplanmasının ardından 2 Haziran 1964 tarihinde Filistin Kurtuluş Örgütü'nün (FKÖ) tesis edilmesidir. FKÖ, Arap liderleri arasında yaşanan güç rekabeti neticesinde, dönemin Mısır Cumhurbaşkanı Cemal Abdülnasır tarafından ciddi anlamda desteklenmiştir. 1965 yılında ise Arafat, Filistin sorunu üzerinde mücadelenin sadece siyasetle çözüldüğüne inanmadığından Fetih Hareketi'nin askeri kanadını oluşturmuştur. Arafat, bu askeri kanada “Fırtına” adını vererek, İsrail'e karşı, Ürdün, Lübnan ve Gazze üzerinden silahlı saldırılarında bulunmuştur.

Öte yandan Filistin Kurtuluş Örgütü, Filistin'in meşru temsilcisi ilan edildikten sonra 1987 yılında Batı Şeria ve Gazze Şeridi'nde birinci intifada yaşanmıştı. 1987-1991 yılları arasında meydana gelen ilk intifadanın ardından Filistin-İsrail arasında barış görüşmelerine başlanmıştır. Bu bağlamda Norveç'in başkenti Oslo'da Filistin ve İsrail temsilcileri ilk kez bir araya gelmişlerdir. Oslo Anlaşması, 13 Eylül 1993 tarihinde FKÖ lideri Yaser Arafat ve İsrail Başbakanı İshak Rabin arasında imzalanan ilk anlaşmadır. Söz konusu anlaşmaya göre Filistin; Gazze Şeridi ve Batı Şeria'da oluşan özerk bir yönetime sahip olacak ve bunun karşılığında FKÖ de İsrail'i resmen tanıyacaktı. Arap ülkeleri tarafından yalnız bırakılan Arafat'ın İsrail ile gizlice görüşmesine Arap iktidarları tepki göstermiştir. Hatta Arafat, Filistin davasına ihanet etmekle suçlanmıştır. Bu

nedence Oslo barış süreci Filistin-İsrail sorunu bakımından ciddi bir kırılma noktası olarak değerlendirilebilir. Barış süreci, Filistin sorununun beklenenden daha farklı bir noktaya gelmesine yol açmıştır. Daha net bir ifadeyle, Arap ülkelerinin ve Arap liderlerinin etkisinde kalmadan çözüm arayışlarına girildiğini göstermiştir. Bu çerçevede, Filistin sorununun günümüze kadar taşınmasındaki önemli etkenlerden birisinin de Arap liderlerinin Filistin meselesiyle ilgili çelişkili politika izlemesi olduğunu söylemek mümkündür. Hatta Arap yönetimler tarafından bu konunun suiistimal edildiğini belirtmekte yarar vardır.

Obama Döneminden Trump Dönemine Filistin Meselesi

Amerika Birleşik Devletleri (ABD)'nin 44. Başkanı Barack Obama, göreve başladığı 2009 yılında "Orta Doğu Barış Planı'nı" hayata geçirmeye çalışmış ve Filistin-İsrail arasında yıllardır devam eden krizin giderilmesi amacıyla girişimlerde bulunmuştur. Obama, Orta Doğu Barış Planı'nı başlattıktan sonra İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu ve Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas'ı birkaç kez bir araya getirmiştir. Buna ek olarak Obama, "Orta Doğu Barış Planı" konusunda Orta Doğu Özel Temsilcisi George Mitchell'i görevlendirmiş, ardından 4 Haziran 2009 tarihinde tüm İslam dünyasına mesaj vermek için Kahire'ye giderek önemli bir konuşma gerçekleştirmiştir. Obama, Kahire'deki konuşmasında Amerika ile İslam dünyası arasındaki ilişkilerde, şiddet yanlısı aşırı gruplarından sonra gerilim doğuran ikinci önemli meselenin İsrail-Filistin sorunu olduğunu belirtmiştir. Obama yaptığı konuşmada ayrıca İsrail ile ülkesi arasında güçlü bağların olduğunu ve

İsrail'in Yahudi anavatanı özleminin haklı olduğunu sözlerine eklemiştir. Hatta İsrail'in Batı Şeria'daki yerleşim birimlerini genişletmesine karşı olduklarını vurgulamış, Filistin topraklarında yaşananların uluslararası hukuka aykırı olduğunu hatırlatmış ve bu genişlemenin durması gerektiğini açıklamıştır. Bunlara ilave olarak Obama, Amerika'nın Filistinlilerin devlet özlemine duyarsız kalamayacağını net bir şekilde dile getirmiştir. Ancak Obama'nın, Filistin-İsrail arasındaki sorunları asgari ölçüde de olsa çözüme kavuşturması konusunda gereken siyasi iradeyi gösteremediği iddia edilebilir.

Obama'nın Filistin-İsrail barış sürecinde başarılı olamamasında önemli iki etkenin olduğu söylenebilir. Bunlardan birincisi; 2010 yılının Aralık ayındaki Arap ülkelerinde meydana gelen halk isyanlarından dolayı Arap ve bölge ülkelerinin, Obama'nın Orta Doğu Barış Planı'na odaklanamamasıdır. Başka bir tabirle Orta Doğu'da Filistin-İsrail sorunu gibi kemikleşmiş bir meselenin çözümü için arayışlar başlarken yeni krizlerin meydana gelmesi Obama'nın ve bölgenin dikkatini farklı yönlerce çektiği söylenebilir. Diğer bir etken ise, İsrail'in Obama'nın attığı adımları dikkate almayarak Filistin-İsrail sorununun önündeki yerleşim birimlerinin inşası gibi pek çok yöntemi kullanmaya devam etmesidir.

Öte yandan Ocak 2017'de Başkanlık koltuğuna oturan Trump, 20 Mayıs'ta ilk yurtdışı ziyaretini Suudi Arabistan'a gerçekleştirmiştir. Trump'ın Riyad'a gerçekleştirdiği ziyarette; "ABD-Suudi Arabistan Zirvesi", "ABD-Körfez Ülkeleri Zirvesi" ve "ABD-Arap ve İslam Ülkeleri Zirvesi"ne katılmıştır. Trump'ın her üç zirvede yaptığı konuşmalar değerlendirildiğinde, İran'ın bölgesel tehdit olduğuna ve radikal dini motifli

terör örgütleriyle mücadele etmeye vurgu yaptığı gözlemlenmektedir. Ayrıca Trump'ın, Orta Doğu barışının tesisi için Amerika'nın atacağı adımlarından fazla bahsetmediği de dikkatlerden kaçmamıştır. Trump, Riyad'dan sonra 22 Mayıs'ta İsrail'i ziyaret etmiş ve işgal altındaki Orta Doğu Kudüs'te Kıyamet Kilisesi ile Mescid-i Aksa'nın batı duvarı olan Ağlama Duvarı'nı ziyaret eden ilk Amerikan başkanı olmuştur.

Bu çerçevede, Trump'ın Kudüs kararı kapsamlı bir şekilde değerlendirildiğinde bölgesel ve küresel yansımalarına birkaç noktada değinmek gerekir.

1. Trump'ın aldığı Kudüs kararının Orta Doğu bölgesinde yaşanan kriz ve vekâlet savaşlarına yeni fakat daha derin bir soruna yol açacağı söylenebilir. Bu durumun konjonktürel anlamda ABD'nin Orta Doğu'daki çıkarlarına zarar vereceğinin altını çizmekte fayda vardır. Çünkü Arap ülkelerindeki değişimden sonra ABD ne Suriye'de ne de Libya gibi iç savaş yaşayan ülkelerde aktif bir rol oynamıştır. Hatta Filistin-İsrail arasındaki görüşmeler sürecindeki girişimlerinde dahi Tel-Aviv'den yana taraf tuttuğu gerekçesiyle Orta Doğu'da herhangi bir barış çabasının ABD ile olmayacağı kanaati de hâkim olmuştur. Bu nedenle özellikle Trump'ın aldığı kararların neticesinde ABD'nin Orta Doğu'da barışı sağlamak amacıyla arabulucu olmasına şüpheyle yaklaşıldığı görülmektedir.

2. Kudüs'ün İsrail'in başkenti olması olarak tanınması konusunu 1948 yılından beri bütün Amerikan başkanlarının imtina ettiği söylenebilir. Başka bir tabirle ABD'nin İsrail Büyükelçiliği'nin Kudüs'e taşınmasıyla ilgili kararı 23 Ekim 1995 tarihinden bu yana Ame-

rikan Kongresi'nde onaylanmıştır. Fakat ne Bill Clinton ne oğul Bush ne de Obama "Kudüs İsrail'in başkentidir" kararını onaylamamıştır. Trump'ın Filistin yönetimi ile herhangi bir müzakere veya görüşme yapılmadan İsrail'in başkent olarak tanınması kararı ise Amerika'nın Orta Doğu ve Müslüman ülkelerine bir emri vaki politikası uyguladığı olarak değerlendirilebilir.

“ Trump'ın aldığı Kudüs kararının Orta Doğu bölgesinde yaşanan kriz ve vekâlet savaşlarına yeni fakat daha derin bir soruna yol açacağı söylenebilir. Bu durumun konjonktürel anlamda ABD'nin Orta Doğu'daki çıkarlarına zarar vereceğinin altını çizmekte fayda vardır. ”

Bu bağlamda Trump'ın başkanlık koltuğuna oturduktan sonra aldığı radikal kararlara dikkat edildiğinde Amerikan tarihinde ilk kez bu kadar sıra dışı bir başkan gelmiştir. Trump başkan olduktan sonra aldığı ilk kararname ile müzakere süreci bile 7 sene süren Transpasifik Ortaklığı'ndan çekilmiştir. Haziran 2017'de ise Obama döneminde önemli aşama kaydedilen Paris İklim Değişikliği anlaşmasından geri çekileceğini açıklamıştır. Ardından Dünya Göç Deklarasyonu'ndan çekilerek İran ile yapılan nükleer anlaşmayı da feshedeceğini açıklamıştır. Dolayısıyla Trump'ın aldığı kararlara bakıldığında gerek Orta Doğu gerekse dünya siyaseti açısından yeni bir Amerikan stratejisiyle karşı karşıya olunduğunu söylemek mümkündür. Trump, aslında elde ettiği siyasi kimliği henüz benimsememesinden dolayı aldığı radikal kararlarla hem dünyayı hem de Orta Doğu bölgesini şaşkırtmaya devam edecek gibi gözükmektedir.

Trump'ın Kudüs Kararına Uluslararası Tepkiler

Trump'ın Kudüs kararını onaylamasının ardından dünya çapında tepkiler vuku bulmuştur. Başta Türkiye olmak üzere tüm bölge ülkelerinde kınama açıklaması gelmiştir. 10 Aralık'ta Arap Birliği Dışişleri Bakanları olağanüstü toplantı için Mısır'ın başkenti Kahire'de toplanmış ve yayımlanan bildiriye Trump'ın Kudüs'ü "İsrail'in başkenti" olarak tanıyan kararı "hükümsüz" olarak nitelendirilmiştir. Arap Birliği'nin olağanüstü toplantısının ardından Avrupa Birliği Ortadoğu Elçisi Nickolay Mladenov, Trump'ın Kudüs kararı bölgede "artış gösteren şiddet eylemleri" konusunda uyarıda bulunarak bütün tarafların gerçekleşebilecek kışkırtma eylemlerine karşın karşılıklı iletişimi savunmaları gerektiğini vurgulamıştır. 13 Aralık 2017 tarihinde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın daveti üzerine İslam İşbirliği Teşkilatı İslam Zirvesi Konferansı Olağanüstü Toplantısı İstanbul'da gerçekleşmiştir. Ancak dikkat çeken bir husus ise 57 üyesi bulunan İslam İşbirliği Teşkilatı'nın İstanbul'daki Kudüs zirvesine Devlet Başkanı düzeyinde katılan yalnızca 17 ülke olmasıdır. Kudüs için yapılan zirveye özellikle Suudi Arabistan Kralı Selman Bin Abdulaziz'in katılmaması dikkatlerden kaçmamıştır.

Öte yandan 18 Aralık'ta Mısır tarafından BM Güvenlik Konseyi'ne sunulan ve Trump'a Kudüs'ü İsrail'in başkenti olarak tanımaktan vazgeçme çağrısı yapan karar tasarısı 14 üyenin destek vermesine rağmen ABD tarafından veto edilmiştir. Dahası Türkiye'nin yoğun çabasıyla 21 Aralık'ta BM Genel Kurulu'nun düzenlediği Kudüs oylamasında 128 üye Trump'ın kararının iptali için evet oyu verirken 9 üye hayır oyu kullanmış ve 35 üye de çekimser kalmıştır. BM Genel Kurulu'ndaki oylamanın sonuçlarının bağlayıcılığı olmasa da Trump'ın kararına karşı çıkan

128 ülkenin sembolik değeri vardır. Bu nedenle Türkiye'nin savunduğu dünya beşten büyüktür tezinin haklı bir argüman olduğu her geçen gün daha net olarak anlaşılmaktadır. Dünyadaki pek çok önemli gelişmelerde BM Güvenlik Konseyi'nin beş daimi ülkesi olan ABD, İngiltere, Fransa, Rusya ve Çin'in herhangi birinin veto etmesi sonucunda kararların geçmemesi ciddi bir sorundur. Bu açıdan BM'nin yeniden yapılanması elzem görünmektedir. Uluslararası hukuk ve Güvenlik Konseyi'nde alınan kararların bağlayıcılığı açısından düşünüldüğünde; dünya sisteminin adeta söz konusu daimi üyelerin inisiyatifine mahkûm olduğu söylenebilir.

Avrupa Ülkeleri Trump'ın Kudüs Kararına Neden Tepki Veriyor?

İsrail'in kuruluşundan günümüze kadarki zaman diliminde Orta Doğu'da birçok savaş, isyan ve darbe yaşandığı bilinmektedir. Özellikle İsrail kurulduktan sonra 1948 yılında başlayan Arap-İsrail savaşlarının küresel etkileri Ekim 1973'te Arap ülkelerinin ABD'ye ve Avrupa karşı aldığı petrol ambargosu kararında görülmüştür. Arap ülkelerinin aldığı petrol ambargosu karardan ABD'den ziyade Avrupa ülkelerini olumsuz yönde etkilemiştir. Bu nedenle Araplar ilk defa petrolü Amerika'ya ve Avrupa ülkelerine yönelik bir silah olarak kullanmış ve önemli etkisini de görmüştür.

Konjonktürel olarak 2010 yılının Aralık ayından bu yana Arap ülkelerinde yaşanan gelişmeler ve değişimlerin neticesinde Amerika'ya/Avrupa'ya Araplar tarafından strateji olarak petrol ambargosu uygulaması zor görünebilir, fakat uzak bir ihtimal değildir. Dahası Avrupa ülkelerinin Trump'ın kararına tepki vermesinin veya desteklememesinin arkasındaki önemli sebeplerden biri de Amerika'nın Orta Doğu bölgesinde geçmişe nazaran daha pasif olmasından kay-

naklandığı söylenebilir. Dolayısıyla Washington stratejisini Asya Pasifik bölgesine kaydırmasıyla birlikte Avrupa ülkelerinin (özellikle İngiltere ve Fransa) Orta Doğu'daki krizlere ilişkin ABD'den daha aktif rol aldığı da görünmektedir. Fransa'nın Lübnan Başbakanı Saad el Hariri istifasında ortaya çıkan krizde ve Trump'ın Kudüs kararına rağmen Fransa Cumhurbaşkanı Macron'un Filistin Başkanı Mahmut Abbas ile görüşmesi sırasında uygun bir zamanda Filistin devletini tanıyacıklarını söylemesi dikkatlerden kaçmamaktadır. Bununla birlikte Orta Doğu üzerinde Avrupa ülkelerinin Rusya ve Çin arasında ekonomik ve enerji bağlamında hissedilmeyen bir güç rekabetinin söz konusu olduğunu söylemek mümkündür.

Sonuç

Orta Doğu'da bir taraftan Suriye iç savaşında ve DAESH terör örgütüyle mücadelenin sonuna gelinmesi, Körfez ülkeleri arasındaki krizler, Suudi Arabistan-İran'ın Yemen'deki dolaylı olarak savaşı ve diğer taraftan Trump'ın onayladığı Kudüs kararı bölgesel dinamikler açısından yeni dönemeçlere işaret ettiğinden iyi tahlil edilmelidir. ABD'nin Kudüs ile ilgili kararı Ekim 1995'te Amerikan Kongre'sinde alınmıştır. Fakat Trump'tan önceki başkanlar söz konusu kararı erteleyerek imzalamamıştır. Başka bir ifadeyle, 1995'ten beri ne Arap ne de İslam ülkeleri Kudüs kararı konusunda lobi yapıp Amerika'nın gündeminde çıkarması için girişimde bulunmuştur. Arap ülkelerindeki iç istikrarsızlık, aralarındaki güç mücadelelerinden ötürü İsrail-Filistin sorununun gündemden düşmüştür. Şu noktadan hareketle denilebilir ki; Filistin'in içerisinde de Hamas ve el Fetih arasındaki sorunların giderilmesi gerekmektedir.

İsrail'in kuruluşundan günümüze dek devam eden ve şimdiye kadar çözümü bekleyen Filis-

tin meselesinin 3 farklı boyutu mevcuttur. Bunlar sırasıyla Kudüs, Batı Şeria'ya Yahudilerin yerleşmesi sorunu ve Filistinli mültecilerinin mevcudiyetidir. Söz konusu sorunlar Filistin meselesinin önemli yapı taşını oluşturmaktadır. Filistinlilerin üçüncü intifada başlatması oldukça zor olduğu söylenebilir. Çünkü Filistin'de Arafat gibi böylesi bir eyleme liderlik yapan bir öncünün olmadığını söylemek yanlış olmaz. Ayrıca Arap ülkelerinde de üçüncü intifadayı madde, manevi ve silah desteği yapmak anlamında kullanacak bir hükümetten söz etmek mümkün görünmektedir.

“Orta Doğu'da bir taraftan Suriye iç savaşında ve DAESH terör örgütüyle mücadelenin sonuna gelinmesi, Körfez ülkeleri arasındaki krizler, Suudi Arabistan-İran'ın Yemen'deki dolaylı olarak savaşı ve diğer taraftan Trump'ın onayladığı Kudüs kararı bölgesel dinamikler açısından yeni dönemeçlere işaret ettiğinden iyi tahlil edilmelidir.”

Özetlemek gerekirse, İsrail ve ABD'ye karşı tepkinin boyutunun yalnızca şiddetle kınama bildirimleriyle sınırlı kalmaması gerekmektedir. İsrail'e tepkilerin verilmesiyle beraber Tel Aviv yönetimiyle ekonomik ilişkilerin kesilmesi gibi somut adımlar da atılmalıdır. Başta Suudi Arabistan olmak üzere Arap ve İslam ülkelerinin ABD ile imzaladıkları ekonomik, askeri ve silah anlaşmalarını tek taraflı olarak askıya almaları veya iptal etmeleri gibi baskı unsurları düşünülebilir. Aksi takdirde ne İsrail'e ne de Trump Yönetimine yönelik kınamalardan herhangi bir netice alınması beklenmemelidir.

BİLGESAM Hakkında

BİLGESAM, Türkiye'nin önde gelen düşünce kuruluşlarından biri olarak 2008 yılında kurulmuştur. Kar amacı gütmeyen bağımsız bir sivil toplum kuruluşu olarak BİLGESAM; Türkiye'deki saygın akademisyenler, emekli generaller ve diplomatların katkıları ile çalışmalarını yürütmektedir. Ulusal ve uluslararası gündemi yakından takip eden BİLGESAM, araştırmalarını Türkiye'nin milli problemleri, dış politika ve güvenlik stratejileri, komşu ülkelerle ilişkiler ve gelişmeler üzerine yoğunlaştırmaktadır. BİLGESAM, Türkiye'de kamuoyuna ve karar alıcılara yerel, bölgesel ve küresel düzeydeki gelişmelere ilişkin siyasal seçenek ve tavsiyeler sunmaktadır.

Yazar Hakkında

Mart 2011'de BİLGESAM Ortadoğu Araştırmaları Uzmanı olarak başlamış olduğu görevine, 1 Eylül 2015 tarihinden beri Araştırma Koordinatörü olarak çalışmalarına devam etmekte olan Ali Semin, Orta Doğu siyaseti, Türkiye'nin Ortadoğu politikası, Türk-İrak ilişkileri, Irak'ın iç ve dış politikası, kuzey Irak'ın siyasi yapısı, Türkmenler, Iraklı Kürtlerin bölgesel ve küresel güçlerle ilişkileri, Körfez ülkeleri, İran, Suriye, Libya, Mısır, Tunus, Filistin sorunu, Hizbullah ve Hamas konularıyla ilgilenebilir. Semin, 2012 yılından itibaren Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslararası İlişkiler doktora programına devam etmektedir.